

ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Λατινικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΜΑΚΟΥ

A. KEIMENA

Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit. Sic ergo vive, ut viri antiqui, sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae; atque **id** quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoria et in pectore: «tamquam scopulum, sic fugias verbum **insolens** atque inauditum».

Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat, aut eum, a quo se metui putet. Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius **dixisse** ferunt exulantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam **neutris** gratiam referre poteram».

Si quid **durius** ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum **in somno** sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**Quin, homo inepte ... inauditum.**» και «**Si quid durius ... orta est.**».

Μονάδες 20

B1α. Ποιος θεωρείται ο εθνικός ποιητής των Ρωμαίων; Τι γνωρίζετε για το έργο του; (μονάδες 5)

B1β. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, σύμφωνα με την εισαγωγή του σχολικού σας βιβλίου, επιλέγοντας από τα ονόματα που δίνονται παρακάτω:

Προπέρτιος, Κικέρωνας, Σαλλούστιος Κρίσπος, Κορνήλιος Νέπως, Τίβουλλος, Οράτιος, Οβίδιος, Τίτος Λίβιος. [Προσοχή!! 3 ονόματα περισσεύουν.] (μονάδες 5)

Ο ήταν ένας από τους μεγαλύτερους ρήτορες της αρχαιότητας.

Ο έγραψε βιογραφίες για σπουδαίους Έλληνες και Ρωμαίους στρατηγούς.

Κορυφαίοι Ρωμαίοι ελεγειακοί ποιητές είναι ο, ο και ο

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Στήλης Α με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της Νέας Ελληνικής της Στήλης Β (δύο στοιχεία της Στήλης Β περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
1. antiquitatem	Α. σινιάλο
2. simulatione	Β. ομοίωμα
3. referre	Γ. ορμή
4. cervam	Δ. αντίκα
5. orta	Ε. κρανίο
	Στ. φήμη
	Ζ. φωριαμός

Μονάδες 10

Γ1α. «*Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit*»: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τρία (3) επίθετα (μονάδες 3) και να τα μεταφέρετε στον ίδιο τύπο, στον υπερθετικό βαθμό (μονάδες 3).

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος

(Μονάδες 6)

Γ1β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

aetatis nostrae: γενική πτώση στον πληθυντικό με την αντωνυμία στο γ' πρόσωπο

quos: αιτιατική πτώση στον ενικό αριθμό για το ουδέτερο γένος

tempus: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

inopes: ίδιος τύπος στον συγκριτικό βαθμό

Tarquinium: κλητική πτώση στον ίδιο αριθμό

locum: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

admiratio: δοτική πτώση στον ίδιο αριθμό

die: αιτιατική πτώση στον ίδιο αριθμό

(Μονάδες 9)

Μονάδες 15

Γ2α. “*Sic ergo vive, ut viri antiqui, sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae; atque id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoria et in pectore*”: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τρία (3) ρήματα σε προστακτική έγκλιση (μονάδες 3) και να τα μεταφέρετε στην προστακτική του μέλλοντα, στην ίδια φωνή και στο ίδιο πρόσωπο (μονάδες 3).

(Μονάδες 6)

Γ2β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

dicis: β' ενικό Προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

possit: ίδιο πρόσωπο στην Οριστική Παρατατικού

est (στο 2^ο κείμενο): απαρέμφατο Μέλλοντα

videbatur: β' ενικό στην Οριστική Μέλλοντα στην ίδια φωνή

nuntiavisset: β' ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας

emitteret: γερουνδιακό στην γενική πληθυντικού του ουδετέρου γένους

iussit: α' πληθυντικό στην Οριστική Ενεστώτα στην ίδια φωνή

introrupisset: αιτιατική γερουνδίου

monitum esse: β' πληθυντικό στην Οριστική Παρακειμένου στην άλλη φωνή

(Μονάδες 9)

Μονάδες 15

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δ1α. «*Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere*»: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδα 1), να αναγνωρίσετε το είδος της (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής (μονάδες 2) και εκφοράς της (μονάδες 2).

(Μονάδες 8)

Δ1β. «Si quid durius ei videbatur, . . . a cerva sese monitum esse praedicabat»: Στο παραπάνω απόσπασμα α) να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδες 2) και β) να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές, ώστε να δηλώνει ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον. (μονάδες 4)

(Μονάδες 6)

Δ2α. «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem»: Να μετατρέψετε τον πλάγιο σε ευθύ λόγο. (μονάδες 4)

Δ2β. id, insolens, dixisse, neutris, durius, in somno: Να δηλώσετε τον συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων όρων των αποσπασμάτων. (μονάδες 12)

Μονάδες 30

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος